

Obžalujte, zemljskega stana
Tek se hitro omika, obžalujte:
Obžalujte ga, ker doba rana *)
Mnoge našla bode pred sodnikom.
Obžalujte“

Ali v grlu

Starcu ustavi se beseda.
In na beli bradi bistra
V solnčnem žarku zasveti se
Kaplja, kakor biser droben.
Morda z britkim ga spominom
Žalijo tud' mlade leta.
Ter ko čedi rane leči
Sam se svojih ran spominja:
Dober je pastir; kar on ukazuje,
Sam z izgledom svojim potrduje.
Množico je vso spokoril
Glas preblagi blazega pastirja.
Jagnjeta bi rekel tiha
So, ki bili prej so levi.
Tak beseda božja čuda dela.

Al med tem kdo se prikazal
Pred očmi je trume krotke,
Ter sto rok sto nožev grabi
V enem hipu? Čuden človek!
Vreden sto od neba src odvrnit',
In sto volj je naglo hotlo
Njega samega končati!
Nóvica je krvnik kleti,
Nóvica je poln svobode,
Ki k pobožnem' stopa krogu,
Ter stopivši k starcu bliže
Glas tako svoj krepki diže:
„Z Bogom bratje, hrabri Črnogorci,
Za orožje ne grabite svitlo.
Nóvica sem, al Novica drugi,
Ker na vas ne, ampak grem le z vami
Omastit si roko s krvjo turško.
Kar doslé sem imel med Turčini,
Vse nemil mi je ugrabil Turčin.
Desna le mi je ostala hrabra,
In od zdaj ta bodi črnogorska.
Al kristjanu ni junak podoben,
Ak ni krščen; prosim, da krstite
Me, ker delat hitro čas nas sili.“

Sto desnic na te besede
Ljuto orožje je spustilo;
Sto oči, ko skozi roso
Mesto solnca mavro vidi. —

Mignil z okom starec dobri;
Kapo dajo mu Morače:
„Veruj sin v najvikšega očeta
In u vekovečnega mu sina,
V tretjega tud' milostljiv'ga duha:
Veruj, rešila te bode vera!“
Reče, oblije ljutega neverca.
Bile priče so strmé planine
In njih sem truma v planini.
Starec je potem oči povzdignil,
Blage oči ino bele roke,
Ter je trumo greha oslobodil.
In začel je Bóga jim deliti.
Mrvo možu vsakemu podaja
Tajne hrane, angelskega kruha;
Kapljo možu vsakemu podaja

Tajne pijače, angelskega vina:*)
Žarko solnce čudno čudo gleda,
Slabe kjer ljudi krepčá slab starec,
Da krepóst jim Bogu bo prijetna.
Vsa po redu družba se poljubi.
Truma polna Večnega je Boga,
Ne ko nož krvav, s kóm rana
Smrtna in težka se nareja;
Ampak svetlo ko peró in zlato,
S katerim nébo za unuke pozne
Dela piše vitežka očetov. —

Žarko solnce pade za planino;
Starec ide, truma dalje stopa.

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* Tulje, ki ostanejo po otiranji prediva in konopelj, in niso skor za nobeno rabo več, dadó še lično, svili (židi) popolnoma podobno prejo po iznajdbi nekega Jožefa Sachsa. Tako piše dr. M. H. Wagner ter pravi, da je preja in tkanje, ki jo je videl po tej iznajdbi narejeno, bila tako lepa, da se je vse čudilo. Gosp. Jožef Sachs je pripravljen to vsacemu dokazati, kdor želi pristopiti temu podvzetju. — Na svetu se je sicer že marsikaj iznajdlo, o čemur poprej nihče ni mislil, da je mogoče; pri tej iznajdbi je pa vendar čudno to, da g. Sachs še išče — tovaršije za to podvzetje.

* Različne sodniške sodbe. Zarad dogodbe na Jančjem so zavoljo javne posilnosti nekteri obsojeni na 2 in tudi 3 leta. — V dunajskih časnikih se bere konečna obravnava 7. dne t. m. pri dunajski deželni sodniji: neka družba namreč, ki je bila ponoči 20. januarja na plesu, je potem domú gredé nekega policaja napadla, ki jo je svaril, naj ne razsaja po ulicah; državni pravdnik Zaillner je nasvetoval, da se napadniki obsodijo od 1 do 5 let v ječo, ker to, kar so storili, je javna posilnost. Zagovornik dr. Pichl pa je dokazal, da ni to, ampak da je le besedno in djansko razžaljenje javne straže; sodnija mu je pritrdila in zatožence obsodila na 8 dni do 6 tednov zapora. — Neka ženska Susana Fabri iz Ipolysaga na Ogerskem, obdolžena 215 detomorov, izmed katerih je 11 detomorov po sodniški preiskavi dokazanih, je bila nedavno v težko ječo obsojena na 3 leta.

* V Verovitiški županiji na Hrvaškem je neki — tako smo čitali v časnikih — nedavno v 4 vaséh poginilo blizo 4000 glav živine; škoda se ceni na 20.000 goldinarjev. Dva zdravnika, ki sta ogledovala to živino, sta trdila, da je je večí del glada (lakote) poginil. — Ko bi tega ne bili čitali „schwarz auf weiss“, ne bi verjeli, a vendar tem manj moremo to še zdaj verjeti, ker skor ni mogoče, da bi toliko živine po lanski letini pocepalo bilo za gladom!

Dopisi.

Materija 7. aprila. — č — Oglasil se je naš župan Kastellitz v „Slov. Narodu“ v rubriki „Poslano“ ter vse na laž stavil, kar je dopisnik „Novic“ v 7., 9. in 12. listu povedal o njem, njegovem delovanji in o volitvah, ktere je deželna vlada ovrgla. Da so „Novice“ resnico povedale, mora pritrditi vsak, kdor dogodbe in okoliščine naše pozná, in da bi se našemu županu smelo še mnogo več očitati, kar je zamolčal dopisnik,

*) Črnogorci so pravoslavne ali grško-iztočne vere; zato jih obhaja njih mašnik v obeh podobah.

*) Ran-a-o = zgoden-a-o.

kajti bilo bi bralcem, ki „Kastellitza“ ne poznajo, preveč nadležno. Omenil je tedaj le to, kar utegne sploh zanimati. Da mu je očitane v „Novicah“ bilo nevšečno, to mu radi verjamemo; da ga je razžalilo, tudi je mogoče; kogar srbí, ta naj se praska, al pazi naj, da si svoje kože ne oddrgne, kakor se je njemu pripetilo, ko je nameraval „Novične“ laži ovreči, kakor zasačen tat, kateri hoče tajiti in druge dolžiti. Ponavljamo le to, da kdor tukajšnje okolščine pozná, tudi vé, kdo da je lagal, ali „Novični“ dopisnik ali pa župan „Kastellitz“. Al pustimo to, naj javnost sama sodi krivico; tudi nas ni volja, na tem mestu polemizirati z njim, konstatirati hočemo le resnico, katero občinstvo naše za tako pozna. Da še imen svedokov, kakor on ne želi, denuncira, to naj pripiše sam sebi. Kedar ne bode več imel županove oblasti, mu jih bomo radi povedali; zdaj pa jih nočemo žrtovati njegovemu maščevanju, ker je vaju zlo rabiti oblast sebi v korist, drugim v škodo, kakor na priliko 1866. leta pozimi, ko je sè svojim uradnim podpisom pripomogel k veliki slepariji pri splačevanju trebljenja cestnih zametov, zaradi ktere je bila kriminalna preiskava. Sreča mu je bila mila, ker se je vse zakrilo zato, da ne bi bili nedolžni ljudje v velike zadrege prišli. Skazal se je tudi s poviškom takse za ples, kateri je bil nepostaven, tedaj od dotičnih oblasti po rekursu do ministerstva ovržen; ravnal je tako sramotno, da je hotel po sili tirjati to, kar mu dotični člen postave prepoveduje, tako, na priliko, ob zadnjem našem opasilu je poslal občinskega pisarja celó s žandarji v Negovetičevo hišo iz zgolj sovraštva fantovski ples ustavljati, ker se mu ni hotel nepravični povišek plačati. Vprašamo ga le: kdo bi bil odgovoren, ako bi kolci bili plesali po hrbtu njegovega pisarja, ki se je z silo rinil med plesalce ob času, ko ples ni prepovedan? Pozabil je župan, da je prav v tisti hiši pred nekoliko leti jako rad s pišalko par krajcarjev si služil, a takrat se ni zmenil niti za takso niti za povišek, nego samo zato, da si je bisago napolnil s kruhom tiste hiše ter s tem se je na tedne preživil. To hišo on zdaj črti in ne dá mirú še kočicam ranjcega našega poglavarja v grobu, kateri je pri nas tako častitega spomina, da se ga pač Gaspar Kastellitz ne sme z nesramnim natolcevanjem lotiti. Prašajte slednjega kmeta pri nas po ranjcem Andreju Negovetiču; slednji se ga bode spominjal: duša mu izveličana! — Bog nam daj le napol slabejega občinskega glavarja dočakati, in srečna bode županija memo sedanjega županovanja.

Materija 10. aprila. Deželna vlada v Trstu je z odpisom 1. aprila t. l. št. 2699 potrdila pravila naše čitalnice. Vabijo se vljudno zdaj domoljubi domači in sosedni k pristopu, da doseže društvo svoje občekoristne namene. Oglasi za to se lahko pošiljajo začasnemu tajniku g. Zupančiču v Materiji. Društvenim namenom je gospodičina Negovetič-eva brezplačno odstopila prostorno sobo z vsem potrebnim pohišjem v 1. nadstropju v svoji hiši. Srčna hvala jej za to rodoljubno žrtovanje. Na noge tedaj domoljubi! Ne zaostajajmo vsaj z besedo, kedar se nam djanja kažejo ter pristopimo društvu, katero od nas tirja le majhne žrtve, a obeta nam lepega sada.

Osnovni odbor.

Iz Trsta. (Opis in zgodovina Trsta in njegove okolice pa še marsikaj družega o slavjanskih zadevah), ki ga izdaja Jožef Godina-Verdelski v Trstu, je ravnokar s prvim snopičem zagledal beli dan; drugo saboto vsacega meseca bodo izhajali prihodnji snopiči. Trst s svojo slovensko okolico je dandanes zeló imeniten predmet slovenskemu pisatelju; ni ne tedaj odveč, da se je gosp. Verdelski lotil tega posla. Prvi snopič je ozaljšán z lično podobo Slovenke tržaške

okolice in s podobama mesta tržaškega, kakoršno je bilo 1670. leta in je zdaj 1870. leta.

Iz Trsta. (Darilo 10 gold. v srebru) dobi pisatelj, kateri g. G. H. Martelancu v Trst do konca maja pošlje najboljšo humoristično izvirno noveleto, iz kmečkega življenja vzeto, za njegov novi ilustrirani list, ki mu bo imé „Petelinček“.

Iz Bolunca pri Trstu. (Čitalnica naša) se bo zarad veselice pri Lovcu še le 15. maja slovesno odprla. Vljudno vabi k tej svečanosti vse družbenike in rodoljube, ker se nadja ogromnega števila Tržčanov odbor čitalničin.

Iz Št. Vida nad Ipavo. — Kedaj vendar bodo pri nas nove volitve za občinsko predstojništvo? Vi možjé! kateri ste zdaj načelniki soseskine, ali še zdaj niste spoznali, da temu važnemu poslu niste kos? Ako bomo čakali nove občinske organizacije, bode v tem času pošlo še to malo gozda, kar ga je. Im kaj potem? Kdo bode škodo tega povrnil? Mar vi občinski očetje? Izveden in ne enostransk mož mi je zagotovil, da vseh vas premoženje ne bi za to zadostilo. Rekli boste: saj gozda nismo prodali, saj so ga z nami vred naši sosrenjčanje vzivali. Al ravno to je, kar vam daje spričalo vaše nezmožnosti. V gozdu ni nobenega reda, nobenega varstva; vsak seka, kjer in kolikor mu drago, in ker pri temu ravno vi očetje z „dobrim“ izgledom svetiste, ali je mar čuda, da tudi drugi srenjčanje nočejo za vami zaostajati? — Da se dá tudi o občinskih gozdih natanjčni red vpeljati, očitni nam je dokaz v bližnjih Senožeah, kajti gozdno gospodarstvo te srenje se po pravici more za izgled drugim postaviti. Le energičen mož mora biti na krmilu! — Reči pa moram le še to, da te moje vrstice ne veljajo celemu odboru naše občine; saj so tudi nekteri previdni možje vmes, al njih glasovi so glasovi vpijočega v puščavi.

Iz litijskega okraja 2. aprila. — Drage „Novice“, dovolite nam potožiti, kako nam tukajšnja c. k. gosposka streže z domačim našim jezikom in kako je. Zdavnej ste nam že drage „Novice“ povedale, da smemo v slovenskem jeziku narejena pisma zahtevati od gosposke. Al to, saj kar je meni znano, se dlo zdaj še ni zgodilo. Na primer morem opomniti, da letošnje leto smo pri c. kr. okrajnem notarji delali neko pismo ter ga lepo prosili, naj ga nam naredi po slovensko ali po kranjsko; al odgovor se nam dá, da ga me zná! Ko pa smo le prosili, dobili smo kúp zaničljivega smeha in da slovenskega pisma nihče ne razume! In res ga nismo dobili. Ravno tako se nam tudi v družih pisarnicah dela, da tako za naš s krvavimi žulji zasluženi denar si moremo v tujem jeziku narejena pisma kupovati. To nam je kaj težavno! Za Božjo voljo! saj je vendar tudi Slovenca Bog vstvaril in mu jezik dal kakor vsacemu drugemu narodu! In če slowenski govorimo in nas gosposka dobro zastopi, kako da bi ona ne znala tega zapisati? Če gospodje v pisarnicah ne znajo našega jezika, naj se ga pa učijo, in če se ga naučiti ne morejo, naj nam sl. vlada pošlje druge, ki ga znajo; saj nam je že dostikrat zagotavljala enake pravice. S tem pa, da te pravice na papirji vladinem stojé, a ne na našem, nam ni nič pomagano. Povejte nam drage „Novice“, pri čem smo vendar? *)

F., prost kmet.

Iz Postojnskega okraja. — Občina Radohova Vas je namesti umrlega župana izvolila Jožefa Lesjaka iz Glogovice za župana.

Iz Trzina 26. sušca. J. L. (Mnogotere nadloge.) (Konec iz posl. lista.) Hvalevredno in zeló potrebno je to,

*) Pri temu, da imate popolnoma pravico, resno zahtevati, da se Vam pisma naredé v slovenskem jeziku. Vred.

da nas „Novice“ podučujejo v zemljišča cenilnih zadevah; lepo prosimo, da tudi za naprej so nam o pravem času s primernimi in svojimi lahko umljivimi poduki in sveti na pomoč, in to temveč, kjer so zemljišča tukaj veliko previsoko v cenjena, tako, da navadni zemljiški posestniki imajo čez 100 gold. zemljiškega davka na leto, čeravno je polja tukaj za dve tretjini povodni moči podvrženega, ena tretjina pa je peščenega in kamnitega svetá, toraj malo rodovitnega, in tako se komaj toliko pridela, kolikor za živež neobhodno potrebno. Travnikov je dokaj, al lepši kosovi so že vnanjim prodani in le slabeji so domačim ostali. Trdo seno ne gré tako v denar kakor kdaj. Sploh bi se imeli naši gospodarji še veliko bolj umne živinoreje poprijeti. To bi bil temu kraju najboljši napredek, saj tudi po gozdnih spašnikih, kjer se zdaj tudi domača živina več ne pase, izraste obilo če tudi ne posebno dobre klaje; po odkupljenih pašnih pravicah, ktere je imelo 5 okolnih vasi, se jim je moralo 5000 gold. odškodnine plačati, raste zdaj na tem mestu v mirnem stanju mladi les, da je veselje. Škoda le, da lansko jesen je sneg najbolj rašči borovi les, kterege je tukaj največji del, neusmiljeno polomil in nam znamenito škodo napravil. Kar je pa ondi bilo kaj vrednega lesá za kupčijo, ta je pa tudi iz gozdov zginil, ker slednji je raji kaj lesá prodal, dokler ga je imel, da je davke plačal, kakor da bi bil pustil, da bi mu bili konja ali kravo iz hleva vzeli. Tudi pri nas so kakor drugej kmetje z davki preobloženi; zato je živo želeti, da se tudi pri nas milostljivi cesarski sklep od 31. grudna 1864. l., kterege je naš deželni zbor deželi naši izročil, pošteno izpeljuje.

Iz Ljubljane. Ravnokar nam je iz Dunaja došlo telegrafično pismo, da je dr. Toman pred odhodom iz Dunaja včeraj bil pri cesarju in da ga je Njegovo Veličanstvo prav prijazno sprejelo. Ker je Groholski v imenu poljskih poslancev, ko so zapustili državni zbor, se poklonil cesarju, bilo je prav, da je isto za bivše državne poslance slovenske storil dr. Toman. Danes pride tudi dr. Toman domú, gospodje Svetec, grof Barbo in Pintar so prišli že pretekli teden — vsi radostno sprejeti.

— Na pismo, ktero je kmetijska družba kranjska poslala grofu Potockemu, ko je popustil ministerstvo kmetijstva, je prejel družbeni odbor od gospoda grofa sledeči odgovor od 4. dne t. m.: „Radosten sem sprejel predrago Vaše pismo od 6. svečana. Dovolite mi, da Vam za toliko častno priznanje izrekujem prisrčno svojo zahvalo. Ob enem pa Vas prosim zagotovilo prav posebnega spoštovanja, ki ga do družbe kmetijske kranjske čutim, prijazno sprejeti. Vam udani

Alfred Potocki.“

— Naš častiti roják gosp. J. Žvegel, avstrijsko-ogerski konsul v Aleksandriji, je prišel v domovino z rodovino svojo, ktera čez poletje ostane na grajščini njegovi na Gorenskem.

— (O udih deželnega šolskega svetovalstva), ki jih je deloma izvolil, deloma nasvetoval deželni odbor kranjski, se je kar hitro in to iz enega studenca pisarilo v dunajske in druge „liberalne“ časnike; refrain vsem tem pisarijam pa je bil: „to svetovalstvo je zgolj klerikalno“ (clerical vom reinsten Wasser). — Kdor je národ en, ta je „liberalcem“ dandanes „klerikalec“; besedo „Ultraslovenec“ so čisto popustili, kajti „paše“ jim bolj beseda „klerikal“. Nam tudi prav! Ker narodne može imenujete „cerkvence“, bodemo nemškutarje mi imenovali „proticerkvence“. To le memogredé. Dr. Bleiweis, dr. Costa, prof. Šolar in učitelj Praprotnik — nobeden ni gori imenovanim časnikom všeč, kajti vsi so — „klerikalci“, posebno pa prof. Šolar še zato ne,

ker je po naključbi duhoven. Ali je kdo sposoben za opravilstvo, ki se mu izroči, ali ne, na to ne gleda dandanes noben „liberalec“, da je le „meso iz mesa njegovega“ in „duh iz duhá njegovega“. Sposobnost za službo ne veljá pri „liberalcih“ za „vestes nuptiales“ o kaki službi; če pa ima kdo „vestes clericales“, zgubljen je že samo zato pri „liberalcih“, ako ni „mesó iz mesá njihovega“! Sto forintov stavimo slobodno na en groš, da bi bili oni časniki glorio peli deželnemu odboru, ako bi bil nasvetoval g. Zavašnika ali g. Lesjaka, če tudi sta duhovna — kajti ona jim nista „klerikalca“, id est: nista „národna“. Prof. Šolar je visokoučen filolog, skušen šolnik in spoštovan od vseh svojih kolegov, al „liberalci“ tolčejo le zato po duhovnu, da udarijo poštenega narodnjaka. Ta manêver je premalo skrit, da ne bi ga na prvi pogled spregledal tudi slepec. Nadjamo se, da se je vlada nasitila že votlih „liberalcev“ po žalostnih dveletnih skušnjah!

— (Konstitucionalno društvo) je pretekli petek sodbo držalo čez poslance, ki so iz državnega zbora stopili. Sklenilo je po Dežmanu nasvetovano resolucijo, v kateri izrekuje vsem, posebno pa slovenskim državnim poslancem svojo nezadovoljnost. Ubogi poslanci! To bo strašen udarec za nje. Da nemškutarski „konstitucionalci“ niso zadovoljni z njimi, to če res kaj reči! — Pa še drugo resolucijo po predlogu dr. Suppan-ovem so sklenili modri gospodje ta dan, v kateri se že naprej zavarujejo proti vsaki bitni premembi sedanje decemberske ustave in zahtevajo direktne volitve. To je pa še bolj moško! Šmentajte! to se vidi, da so ljublj. „konstitucionalci“ še huji ko Giskra in Herbst, ki sta bila saj pripravna, Poljakom tudi bitne koncesije storiti, ako bi privolili v direktne volitve. Dr. Suppan in družniki njegovi, med kterimi tudi „veliki“ dr. Schrey in še „veči“ Hajman pa ne privolijo nič — čisto nič! Zdaj jih pač, kar se ustavovernosti tiče, še stari baron Lichtenfels ne prekosi, in Ljubljana se lahko ponaša, da ima v svojem obzidji tako modro in možato društvo! — Kritike o tem ne bomo nobene pisali. Privoščimo jim tudi to veselje in pustimo, naj „uši kašljajo“, kakor pregovor pravi.

— (Naznanilo.) Ker ima ameriški krompir kmalu v Ljubljano priti in se nekteri gospodarji že zdaj oglašajo, da ga nekoliko za poskušnjo kupijo, zato prosi podpisana pisarnica, naj takrat, kedar se bode krompir razprodajal (v „Novicah“ se bode to naznanilo), vsak pošlje svojega človeka s žakljem po-nj, da ga prevzame. Pisarnica družbe kmetijske.

— (Na korist pogorelcem v Košani) je dramatično društvo v deželnem gledališču dalo veselo igro „Striček“, poslovenjeno po Mir. Vilharju. Prav gladko se je v vseh rolah vršila ta šaloigra, ki je že po predstavi v čitalnici leta 1864. dobro znana. Glavne role so igrale najboljše moči slovenskega gledišča: gospá Odijeva in gospodičini Brusova in Jamnikova in gospodje Koblar, Nolli in Gecel, pa tudi gosp. Jelčnik je zadostil svoji nalogi. Kakor nalašč za to rolo pa je bila gospá Odijeva, ki se je v lični moški obleki odlikovala z živahnim, vsaki situaciji jako primernim vedenjem. Škoda, da gledališče ta večer ni bilo tako polno kakor druge poti, in to deloma menda zaradi cvetne nedelje ne, in da se dobrotni namen ni tako bogato dosegel, kakor je bilo želeti. Došlo je pogorelcem po odštetih stroških kakih 60 gold.

— Velikonočni pondeljek je zopet slovenska predstava v gledališču in sicer jako zanimiva na korist gospé Odijeve; dala se bode namreč prvokrat po nemški mnogoznani šaloigri poslovenjena „Pri klavirji“, iz predstav v čitalnici priljubljena, iz českega prestavljena vesela igra „Ultra“, in izvrstna francoska opereta Adamova „Pierot in Violeta“. Ne le, da more občin-

stvo zagotovljeno biti veselega večera, gré ta večer tudi za to, da gospej Odijevi djansko kažemo, da priznavamo velike njene zasluge za narodno naše gledišče.

Doneski za Vodnikov spominek.

Gosp. Regali, mizarski mojster 3 gold., — „vesela družba v čitalnični gostilnici“ 8 gold. 7 kr., — gosp. Jan. Janža, kurat na Colu 6 gold. 70 kr., in sicer 1 gold. za-se, 5 gold. 70 kr. pa je nabral od 20 rodoljubnih Coljanov in Coljank po 50, 40, 30, 20 in 10 krajc. — To je pravo, da se ves narod slovenski tudi po malih doneskih udeleži naprave narodnega spominka.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Zgodilo se je, kar je poslednji naš list naprej povedal — državnega zbora ni več! Odhod Poljakov, Slovencev in primorskih Italijanov razrušil je hipoma ta zbor tako, da ostala je le kopica Nemcev. Štajarski Slovenec Lenček, kterege ni bilo na Dunaji, ko so naši odšli, je pozneje pismeno naznanil svoj izstop, isto tako dalmatinski poslanec Ljubiša, ko ni več pričakal, da bi bila razprava o dalmatinskem uporju prišla v obravnavo. Kakor pa od sušeca meseca pravijo, da rad „z repom vije“, tako je tudi ostanek državnega zbora še zadnjo svojo uro hudó se vil, predno je zapustil svoje zbirališče. V zbornici gospóski je veliko besedo imel Schmerling, rekši, da mu sicer dvalizem ni po všeči, al kar je, naj zdaj ostane tako, da se decemberske ustave nihče ne dotakne; njemu je prikladal véliki nemec grof Anton Auersperg. Schmerling obsojuje dvalizma nasledke; al vprašamo ga: kdo drug je dvalizem nakopal Avstriji na glavo kakor on z osodepolnim svojim: „wir können warden?“ Ko bi on ne bil s svojim nemškim centralizmom odbijal Magjarov, zadovoljni bi bili Magjari leta 1860. s toliko samostojnosti, kolikor je deželam — brez škode celokupnosti državne — dovoljuje federalizem. Al on je „čakal“ Magjarov na Dunaj, namesti njih pa je Beust prišel in Magjarom dovolil vse — razcep Avstrije na dvoje. Kar je Bach pred njim zakrivil o Avstriji, ni popravil Schmerling, marveč še veliko huje napravil. Kar tedaj zdaj imamo, je tedaj le pogača Schmerlingova; naj bi on tedaj raji molčal, kakor da beseduje še dandanes! — V zbornici poslancev pa je Kaisersfeld otresal svoje „svinčene podplati“ — in zbornica poslancev je pred razhodom še sklenila adresu do cesarja, ktera prav očitno kaže, da tudi iz žalostnih skušnj dveh dolgih let se Nemci niso nič naučili, kajti isto sistemo zahtevajo od Njegovega Veličanstva tudi vprihodnje, ktera je Avstrijo pritirala blizo do groba! Slovani in drugi nenemški narodi nočejo zatirati Nemcev, kakor so oni Slovane, al svoje pravice od konca do kraja tirjajo in jih bodo tirjali tako dolgo, da se jim dadé. — Kakor smo zadnjič rekli, je grof Potocki dobil nalogo sestaviti novo ministerstvo. Z velikim trudom je iskal pripravnih mož — celó Rechbauerja (!) je nagovarjal, k sreči da ga ni dobil, kajti možje kakor Rechbauer in družniki njegovi bili bi le Herbsti in Giskri z drugačnimi imeni. Za zdaj je prav, da se popolno ministerstvo še ne sestavlja. — Najnovejša novica, in kakor je podoba, tudi menda gotova je ta, da grof Potocki bode novemu ministerstvu prvosednik, grof Taaffe (prejšnji minister manjščine, ki je s Potockim in dr. Bergerjem slovó dal Giskrovemu ministerstvu) bode minister notranjih oprav

in deželne brambe, pl. Pretis (dozdaj prednik v oddelku kupčijskega ministerstva) pa kupčijski minister. Vsak dan se pričakuje cesarjevo imenovanje teh ministrov; ob enem pa bode cesarski patent razpustil državni zbor in vse deželne zборе in ukazal nove volitve, ministerstvo pa bode razglasilo vodila (program) svojega delovanja in pa sklep, po dovršenih novih volitvah izbrati si še ministrov za ostala druga opravila, namreč za pravosodje, šolstvo in bogočastje itd. Po takem se nam zopet bliža sila važni čas, za kterege se je že zdaj treba pripravljati. Prvo je, da mi Slovenci pazljivo čujemo nad tem, da nam nemškutarstvo ne seje ljulike med pšenico pri volitvah. Pomagali smo pošteno in Avstriji lojalno vreči sedanje ministerstvo in sedanji državni zbor, ktera sta po vseh potih skušala delati le to, kar nam ni na blagor in korist. Kaže se nam neka bolja prihodnost, al vendar nikakor ni nam še gotova; zato je prva potreba, da smo sami krepki in močni v deželnih zborih, po teh pa zmožni braniti svetinje naroda našega in izkopati se v bolji stan na vsako stran.

— Pod naslovom „Pavliha“ začne tukaj 24. dne t. m. izhajati šaljivi list s satiričnimi podobami, kteremu bode vrednik Fr. Levstik. Izhajal bode dvakrat na mesec in sicer vselej 8. in 24. dan vsacega meseca. Cena mu bode za naročnino do konca avgusta letos 1 gold., do konca decembra 2 gold. Naročnina se pošilja na Dunaj z naslovom: Fr. Levstik, Redakteur des slovenischen humoristischen Blattes „Pavliha“ Wien III. Ungargasse 39.

Česko. Iz Prage. Jako veljavni česki časnik „Narodni Listy“, ko je slišal, da Potocki ima biti novemu ministerstvu predsednik, je pisal o njem to-le: Mi (Čehi) ne vemo, kaj Potocki o nas misli in kako se hoče ustaviti proti nam. Da! mi še tega ne vemo, ali mu je naš položaj jasen. Al če morebiti misli z nami tako postopati kakor s Poljaci, Slovenci in Tirolci in z vsemi ravnati po eni šabloni, ne bode se mu početje njegovo posrečilo. Z vsemi drugimi nasprotvalci morebiti po isti poti dožene spravo, le z nami je ne bode, in to zato ne, ker česka opozicija (nasprotstvo) se pred vsem giblje na državopravnem stališču česke korone, a ne kakor v družih deželah le na narodnem stališču.

Žitna cena

v Kranji 11. aprila 1870.

Vagán pšenice 5 fl. 67. — rži 3 fl. 80. — ječmena 3 fl. 60. — ovsa 2 fl. 90. — soršice 3 fl. 80. — ajde 3 fl. 34. — prosa 3 fl. 46. — krompirja 2 fl. 10. — fižola 3 fl. 48.

Žitna cena

v Ljubljani 9. aprila 1870.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 25 — banaške 5 fl. 50. — turšice 3 fl. — soršice 3 fl. 73. — rži 2 fl. 90. — ječmena 3 fl. — prosa 2 fl. 90. — ajde 3 fl. — ovsa 2 fl. 40 — Krompir 2 fl. 10.

Kursi na Dunaji 12. aprila.

5% metaliki 60 fl. 40 kr. Ažijo srebra 120 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 69 fl. 55 kr. Cekini 5 fl. 85 kr.

Loterijske srečke:

v Gradcu } 9. aprila 1870: 33. 70. 45. 84. 50.
na Dunaji } 12. 6. 61. 69. 14.
Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 23. aprila.